

Mlada Korojka

MESEČNA MLADINSKA PRILOGA »SLOVENSKEGA VESTNIKA« ★ DUNAJ, V PETEK 6. DECEMBRA 1946. — LETNIK I. — ŠTEV. 6

„Obvezujemo se, da bomo hodili po poti, ki ste nam jo pokazali“

V nedeljo 17. novembra je bil v Št. Rupertu pri Velikovcu veličasten pogreb 85 slovenskih partizanov, ki so darovali svoja življenja za pravice in lepšo bodočnost svojega naroda v bojih na Svinji planini in njenem vznožju. Poleg množice ljudstva so počastili spomin padlih junakov zastopniki Jugoslovanske armade in zastopniki zavezniških vojnih sil, predvsem sovjetske in angleške armade. V imenu slovenske mladine bi morala govoriti na grobu padlih tovarišev tov. Anica Špornova — Vida iz Lepene pri Železni Kapli. Toda nekaj dni pred pogrebno svečanostjo so oblasti iz nepoznatih razlogov zaprle tov. Vido in namesto nje je izpregovorila ob odprtem grobu tov. Milena Mohorjeva iz Škocjana v Podjuni, ki je dejala:

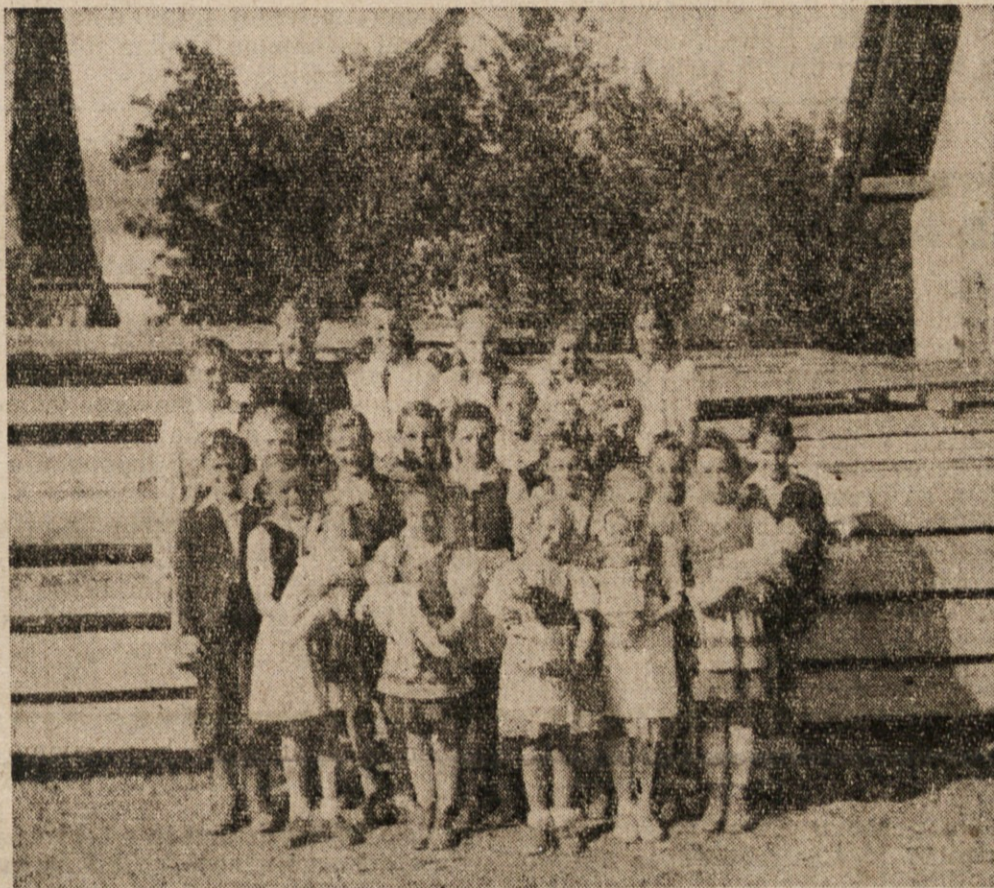
»Vsi, ki vas danes polagamo v naročje zemlje, ste bili mladi. V letih polnih poleta in pripravljenosti na žrtve vas je zadela krogla zločinskih fašistov. Vi, mladi junaki in junakinje, ste kakor ostala mladina slovenskega in bratskih jugoslovanskih narodov šli v tej težki borbi v prve vrste. Pripravljene ste bili za osvoboditev svojega naroda in za pravično, človeka vredno svobodno življenje žrtvovati prav vse.

Največji del v naši veliki narodnoosvobodilni borbi je doprinesla mladina. V tem boju je v naših vrstah padlo ogromno žrtev. Padle so za uničenje zločinskega fašizma, za osvoboditev koroških Slovencev in združitve vseh Slovencev, za skupno in srečnejše življenje v novi domovini Jugoslaviji, za bratstvo in za sožitje vseh svobodoljubnih narodov. V naši borbi nas ni vodilo narodno sovraštvo. Pozivali in kazali smo pot vsem od šovinizma zaslepljenim. Naša mladina je šla v borbo za mir v svetu, za sodelovanje

in za spoštovanje med narodi. S krvjo smo ustvarjali in tudi ustvarili sodelovanje slovenskih in avstrijskih demokratičnih množic.

Drzno in junaško je šla mladina v

vezujete nas, da tudi mi prav tako kakor ste to storili vi, odločno in brez strahu hodimo po poti, ki ste nam jo pokazali. Obvezujemo se, da bomo šli po tej poti. Ne žrtve, ne zatiranja in

Šentjakobski pionirčki

boju. Nadaljevala je tradicijo mladega koroškega junaka Malgaja. Tradicijo nešteti mladi tovarišev iz let 1918 do 1920 in pozneje, ki so se na tej slovenski zemlji borili za svobodo.

Vi, padli tovariši in vse neštete žrtve, ki jih je utrpel slovenski narod, ste naši vodniki in naš kažipot. Ob-

preganjanja, prav nič nas ne bo prisililo, da bi klonili. Vemo, da je pred nami svetla in lepša bodočnost. Dosegli jo bomo, pa naj nas stane, kar hoče. Opora in zglede na tej poti pa nam boste vi, ki ste za nas darovali najdražje — svoja življenja.

Slava vam!

Naučili smo se zmagovati!

Ob slavnostni otvoritvi Mladinske proge je pozdravil zbrane graditelje predsednik Centralnega sveta Ljudske mladine Jugoslavije Rato Dugonjič z naslednjimi besedami:

»Pogosto so govorili, da je bila Mladinska proga velika šola mladine Jugoslavije. To je resnica. Na progi smo se učili in se naučili ustvarjati, graditi. Učili smo se pismenosti, dvignila se je kulturna raven mladine, mnogi mladinci so sodelovali morda prvič v fizikalnem življenju; z delom in s tečajmi smo si izpopolnjevali strokovno znanje, usposobil se je velik, vnet naraščaj mladincev, ki ne znajo le delati, temveč tudi hočejo. Toda glavno, česar smo se v tej šoli, ki se imenuje Mladinska proga, naučili, je seveda borba — učili in naučili smo se zmagovati.

Dograditev proge je bila krona nje gradnje. Brigade so delale pod najtežjimi pogoji v dežju, snegu in blatu ter so zmogle ne le določena dela, ampak tudi nepričakovane ovire pri usku na Kiseljaku. Ovrkli smo stara pojmovanja o normah, borili smo se s počasnostjo, razsipavanjem, birokracijo, z nenačrtnim delom. V tej bitki je mladina zmagala. Rezultat je dogotovitev proge 22 dni pred rokom, ki so ga določili največji optimisti med strokovnjaki.

Na progi smo se učili tudi boriti, naučili smo se, da velika dejanja, velike stvari nastajajo iz malih, da brez

vsakdanjega žilavega dela posameznikov ni velikih zmag skupnosti. Mladinska proga je delo 65.000 mladincev in mladink, toda je tudi delo slehernega izmed njih posebej. Ali bi si mogli zamisliti Mladinsko progo brez žilavega dela slehernega inženirja, tehnika, mladincev iz brigade, kuharice, strojepiske, statistika, intendanta, bolničarja, šoferja, mehanika, telefonista itd. Številni odlikovani ali pohvaljeni udarniki pričajo o vseh tistih posameznih junaštvih, iz katerih je sestavljeno veliko junaško delo — Mladinska proga.

Ze večkrat smo poudarjali, da Mladinska proga ni vezala le dveh krajev med seboj, temveč da je hkrati povezala še trdneje mladince vseh naših narodov, kakor tudi našo mladino z demokratično mladino sveta. Na mladinski progi se je kovalo novo prijateljstvo med narodi, prijateljstvo dejanj, ne besed. Na progo so prišle albanske, češkoslovaške, bolgarske, grške, poljske, madžarske, romunske mladinske brigade in delovne skupine švicarske, danske, francoske, belgijske, nizozemske, avstrijske in indijske mladine, dalje mladine Lužiških Srbov, mladine izseljencev iz Francije. Prav tako so bile na progi delegacije mladine Sovjetske zveze, republikanske Španije, Amerike, Anglije, Finske, Italije, Kanade, indonezijske mladine iz Irana in Mehike.

Mladinska proga je veliko delo, to-

da ne edino delo narodov Jugoslavije in mladine Jugoslavije. To je velika šola, toda samo eno šolsko leto. Mladinska proga je velika zmaga, toda ne končna zmaga. Velik uspeh je, toda uspeh, ki nas ne sme demobilizirati, ampak nas mora mobilizirati za nadaljnje uspehe.

Dokažimo ponovno, da ni naloge, naj je še tako velika in težka, ki bi je Titova mladina ne mogla izpolniti! Dokažimo, da ne bomo le zgradili mladinske proge do Sarajeva, temveč bomo storili še mnogo drugih stvari! Zgradili smo progo, to pa še nič ne pomeni, če ne veste, da smo jo zgradili s pesmijo. V tem je tudi njena mogočnost. Gradili smo jo in prepevali, ker smo vedeli, da gradimo za ljudstvo, za Tita, za sebe. Stopimo v leto 1947 z enakim navdušenjem, pa bomo ob koncu slavili še večje zmage!

17. november mednarodni študentski dan

Napredna študentska mladina vsega sveta je praznovala 17. novembra svoj prvi Mednarodni študentski dan.

Ko so zborovali lani novembra v Pragi študentje vsega sveta na svojem prvem kongresu, da bi manifestirali enotnost študentov vseh narodov v boju proti ostankom fašizma, tedaj je bil soglasno izbran 17. november kot Mednarodni študentski dan. Ta dan je borbeni poziv študentom vsega sveta, naj brez ozira na narodnost, raso ali veroizpoved združijo in okrepijo svo-

je vrste v neizprosnem boju proti fašističnim in reakcionarnim silam sveta, ki skušajo izpodkopavati resnično demokracijo in trajen mir v svetu in ki zato ogražajo istočasno tudi bodočnost in neoviran razvoj mladih študentov.

17. november je bil določen za Mednarodni študentski dan v počastitev spomina na 17. november 1939, ko so hitlerjevske drhali pobijale na praških ulicah češke študente, ki so protestirali proti hitlerjevskemu nasilju. Povod za streljanje in zapiranje študentov je dal uboj dr. Matuška in devetih drugih študentov, ki so jim sledile velike študentske demonstracije. Nemci so demonstracije krvavo zatrli, pobili okrog 1000 ljudi in postrelili ter odpeljali v koncentracijska taborišča na stotine študentov.

Borba čeških študentov proti nemškemu okupatorjem je bila del težke in slavne borbe proti fašizmu, ki jo je vodila napredna študentska mladina vsega sveta. Napredni in demokratični študentje so se dobro zavedali že davno pred vojno, da pomeni fašizem za vse narode nesrečo, da pomeni vojno ter negotovo bodočnost za mlado pokolenje. Tudi v stari Jugoslaviji se je študentska mladina tega dobro zavedala. Znane so slavne tradicije naprednih študentov beograjske univerze in ostale študentske mladine Jugoslavije proti reakcionarnim in fašistom naklonjenim predaprilskim režimom Jugoslavije. Zasluge, ki jih ima mladina pred vojno, v narodnoosvobodilni borbi in njen doprinos za dokončno zmago ljudstva nad fašističnim okupatorjem, je najbolje označil maršal Tito z besedami:

»Študentska mladina je zavzemala pred vojno, med vojno in zavzema sedaj v vsakem pogledu eno izmed prvih mest med našo napredno mladino.«

Istočasno ko so v Jugoslaviji padali študentje, braneč svobodo in neodvisnost naših narodov pred fašističnimi barbari, so padali junaški sovjetski študentje, ki so s svojimi velikimi zgledi pokazali pot odločne borbe vsej napredni študentski mladini sveta. Mladina nikoli ne bo mogla pozabiti prelite krvi in padlih žrtev za svobodo in napredek, zato tudi nikoli ne bo dovolila, da bi razvoj narodov in bodočnost ogražale reakcionarne sile, ki dandanes ponovno poskušajo kaliti prijateljsko sožitje med narodi in rovariti proti miru. Skupna borba, skupne žrtve in skupni interesi so vezali demokratično mladino v boju proti fašizmu in jo tudi danes povezujejo v borbi za skupne cilje v mogočno svetovno federacijo demokratične mladine. Skupaj z Mednarodno študentsko zvezo postaja Svetovna federacija demokratične mladine mogočen branik demokratičnih in naprednih sil v boju proti ostankom fašizma, sovražnikom napredka in ljudske demokracije.

Mednarodni študentski dan spominja študentsko mladino sveta na krvave žrtve, ki so jih dali demokratični študentje zato, da je človeštvo premagalo najstrašnejšo nevarnost, ki mu je kdaj pretela — jarem fašističnega suženjstva. Mednarodni študentski dan je borbeno mobilizacija demokratične študentske mladine vsega sveta v enotni borbi proti ostankom fašizma, sovražnikom mednarodnega sodelovanja, za mir med narodi, blagostanje in srečnejšo bodočnost mladine.

Borba demokratične študentske mladine bo tem uspešnejša, čim bolj se bo uveljavilo geslo Svetovne federacije demokratične mladine: »Mladina vsega sveta — združi se — naprej za trajen mir!«

Mladinci pri Otonu Župančiču

V naslednjem prinašamo vtise tovariša V. Blažiča o obisku pri največjem živečem slovenskem pesniku Otonu Župančiču.

»Ko to pišem, ne morem verjeti, da je bilo vse to res, ne morem razumeti veličine tega dogodka — vse se mi zdi tako čudno... Prav za prav tudi tega ne morem reči, kajti v trenutkih tega velikega doživetja mi je bilo vse tako blizu, tako pristrčno domače, da si kdaj prej tudi v sanjah nisem mogel kaj takega priklicati pred oči. Biti pri takem velikem možu, kakor je pesnik Oton Župančič — tako po domače nas je sprejel s svojo šegavostjo — biti nekaj trenutkov z njim tovariš s tovarišem, da, to je doživetje, ki bo meni in vsem nam trem, ki smo bili deležni tako velike časti, ostalo vse življenje pred očmi, kakor nam je danes, le dojeli bomo to mogoče kdaj kasneje bolj kakor zdaj.

V učiteljskem domu v Ljubljani

smo sklenili, da bomo naš zavod imenovali po našem največjem živečem pesniku — Otonu Župančiču. Izvoljeni smo bili trije delegati, ki naj bi s to našo skupno željo šli k pesniku.

In včeraj smo bili pri njem.

»Kar naprej, kar naprej,« nas je smehljajoč se vabil v svetlo sobo, potem pa smo si stisnili roke.

»Poslani smo k vam z naročilom,« je nagovoril pesnika vodja delegacije tovariš Lado, »da vas poprosimo, če bi naš zavod lahko v bodoče nosil vaše slavno ime. Ta želja je vzklija v srečju vseh nas, vaše slavno ime naj nam bo svetel zgled, kako moramo spoštovati naš slovenski jezik, katerega predstavnik in mojster ste vi.«

Veliki mož se je smehljaj, nas vsakega posebej pogledal in dejal, da mu je velika čast. Toda imel je pomisleke: koliko je slavnih mož med mrtvimi — Cankar, Kette, Murn, Kosovel in še mnogo drugih zaslužnih za naš

narod — zakaj ne bi njih tako počastili?

»Sklenili smo, da prav vas.«

»Ali vendar, bi ne bilo bolje, da bi koga drugega izbrali? Pomislite malo.«

»Odlučili smo se — prav vas, ker ste ravno vi za našo mladino ustvarili toliko lepih nesmrtnih del!«

Mož se je smehljaj, nato pa se pošalil:

»Nazadnje se bom moral res vdati, ker vas je veliko, jaz pa sem sam!«

In res je pristal.

Obljubili smo mu, da bomo vredni njegovega imena, on pa se je spet nasmešnil in dejal, da o tem ne dvomi. Spraševal nas je, kako živimo v interesu, mi pa smo ga povabili na otvoritveno akademijo.

In kam potem? Prijeli smo se pod pazduho in se fotografirali. Pa še zunanaj enkrat pred hišo. Naročil nam je, da naj v njegovem imenu pozdravimo vse gojence učiteljskega doma, segel nam je vsem v roko in poslovlili smo se. Še enkrat se nam je nasmehnil, mi pa smo presrečni hiteli domov, da čimprej prinesemo svojim tovarišem to veselo vest.

Pismo iz Madrida

Prinašamo glavno vsebino pisma, ki ga je poslala napredna španska mladina, združena v organizaciji mladih socialistov — Svetovni federaciji demokratske mladine.

Dragi tovariši!

Napredna španska mladina, ki je tolmač čustev vse španske mladine, trpeče pod Francovim nasiljem, pozdravlja Svetovno demokratsko mladino vsega sveta.

Španska mladina pripisuje veliko važnost borbi za pomoč španskemu narodu, ki se je začela v demokratskem svetu, v kateri igra glavno vlogo Svetovna demokratska mladinska zveza. General Franco pozna revolucionarni duh španske mladine, predvsem njenega najnaprednejšega dela. Franco pozna junaštvo mladincev in mladinskih voditeljev, ki so padli kot žrtve zločinškega režima. Imena Evgenije Mesone, Jaine Diravau, Juana Rosa, Antonija Lopeza itd. so imena, ki jih španska mladina ponosno ponavlja. Vsako teh imen je izraz junaštva naše mladine, ki po desetih letih borbe ni odnehala in se pripravlja, da bo zadala smrtni udarec osovražnemu Francovemu režimu.

Francovo besnenje proti podtalni mladinski organizaciji, proti našim pripadnikom in voditeljem raste iz dneva v dan. Prav sedaj preti smrt Joseu Enchinazu in Juliu Hernandezu, ki sta obtožena, da sta podtaknila bombo v »Nemški dom«. Petnajst dni so zverinsko mučili v kletih »Gubernaciona« (policije) štirinajst pripadnikov mladinskega osvobodilnega gibanja, katerih edini prestopnik je bil, da so se borili za svobodo Španije. 950 jetnikov je v zloglasni ječi, kjer jih mučijo zaprte v samicah. V Burgosu se vrši gladovna stavka 800 jetnikov v protest proti nečloveški kazni, ki jo hočejo izvesti nad 200 jetniki. O zdravstvenem stanju stavljujočih jetnikov prihajajo vznemirljive vesti.

Vse to nas ne bo zlomilo in oplahnilo. Nasprotno, tako stanje bo še bolj razplamtelo našo borbo za dokončno uničenje tega režima. To dokazuje aktivnost naših mladincev, ki so dne 19. julija tega leta razdelili 14.000 letakov in pri belem dnevu obesili štiri velike republikanske zastave itd.

Borimo se in borili se bomo vedno močneje, dokler naša domovina ne bo svobodna in srečna, dokler mladina Španije in mladina vsega sveta ne izvojuje svobode, napredka, pravice do izobrazbe in sreče.

Z borbenih položajev vam pošiljamo nujen poziv, da nam nepretrgano pomagata v neenaki, a junaški borbi. Naša borba je tudi vaša borba, ker je frankizem kot vsi fašistični režimi klic nove vojne, ki bi svet po zlomu nacizma še enkrat potegnili v obup in smrt.

Španska mladina potrebuje v svoji osvobodilni borbi pomoč Svetovne federacije demokratske mladine; to nam boste nudili tako, da boste povsod razkrinkovali fašistični značaj Francovega režima, zahtevali od vseh vlad prekinitve diplomatskih in trgovskih stikov s Francom ter manifestirali za konec nasilja in preganjanja v Španiji.

Mladina Španije je prepričana o solidarnosti mladine in vseh narodov sveta, zato se borimo z navdušenjem in izjavljamo iz našega nepremagljivega Madrida trdno voljo boriti se do popolnega uničenja Francovega falangizma, ki je grožnja, naperjena proti svetovnemu miru in proti demokratskim svoboščinam narodov.

Živela Svetovna federacija demokratske mladine!

Živela svetovna demokracija!

Živela španska republika!

Živela napredna mladina Španije!

NEKOČ IN DANES

Nekoč sem blagrovaj nje, ki so oči zaprli, da niso zadnjih dni sramote več uzrlji danes blagrujem vas, ki oči imate mlade, da uresničene uzro vse naše nade.

O. Župančič

Kaj dela

MLADINA SLOVENIJE

Kaj in koliko je doprinesla slovenska mladina? V letošnjem letu je opravila Ljudska mladina Slovenije na delovnih akcijah 3.003.552 delovnih ur, od teh samo v poletnih dveh mesecih 560.063 ur. Skupna vrednost delovnih akcij v Sloveniji se ceni na pet milijonov 832.300 dinarjev, medtem ko izkušeni, ki so si jih pridobile mladinske brigade, niti preceniti ne moremo. Slovenska mladina je sama organizirala ali pa pomagala pri elektrifikaciji Bloške planote, regulaciji Pesnice, graditvi železniške proge pri Borovnici in Bubnjarcih in pri graditvi cest Ljubljana—Ježica in Podsmreka—Vrhnik. Na Mladinsko progó je odšlo 5.685 mladincev in mladičk, v počitniške kolonije pa je LMS poslala 11.628 pionirjev.

Kulturna brigada z Mladinske proge. Poleg velike naloge: čimprej zgraditi progó Brčko—Banoviči, so si mladi graditelji Mladinske proge zadali še eno, morda še težjo kot prvo: razviti vsestransko delavnost na kulturno-prosvetnem področju. Samo do septembra so imeli na Mladinski progó 1411 politično-vzgojnih predavanj, 663 poljudno-znanstvenih predavanj, 346 diskusijskih ur, več sto literarnih ur, 42.098 sestankov in bralnih krožkov ter izdali 1260 stenskih časopisov. V avgustu pa se je osnovala »Kulturna brigada Mladinske proge«, ki jo sestavljajo večinoma mladinci iz tovarn in kmečki sinovi. V okviru te brigade je bil organiziran dramatsko-pevski zbor, folklorna in fizikturna skupina. Poleg vseh težav so manjkala še besedila, umetniške pesmi, dramatska snov itd. z gradnje Mladinske proge, to vse je bilo treba šele ustvariti.

Sedaj gostuje »Kulturna brigada z Mladinske proge« po vsej Jugoslaviji s svojim programom, ki predstavlja pregled življenja in dela graditeljev Mladinske proge.

Študentje tehnične fakultete v Ljubljani so na predvolilnem sestanku pregledali svoje delo. V letnem semestru je bilo opravljenih 1506 izpitov, medtem ko je bilo v letu 1939 položenih samo 745. Študij posameznika so zamenjali s študijem v skupinah in tako dosegli zelo lepe uspehe. Samo na tehnični fakulteti je izšlo 6 stencasov s 60 številčkami. Posebno veliko delo je bilo opravljeno na področju socialnega skrbstva. Študentje tehnike so dobili v osmih mesecih 1.240.800 dinarjev štipendij. V študentskih domovih je stanovalo 80 tehnikov, 21 se jih je zdravilo v zdravilišču Goriče, za druge zdravstvene potrebe (preglede, nabavo zdravil, zdravljenja itd.) pa je organizacija izdala 34.500 dinarjev. V delovnih akcijah in na strokovnih praksah pa so študentje tehnike opravili 114.154 delovnih ur za obnovo in izgradnjo države.

V Novem mestu je bilo otvorjeno mladinsko gledališče, ki se je 7. no-

vembra predstavilo z igro »Mladost očetov« sovjetskega pisatelja Borisa Gorbatova. Nastopali so mladinci in mladičke, ki še nikoli niso igrali. Zato so bili ljudje tembolj presenečeni. Kajti z voljo, samodisciplino, veliko požrtvovalnostjo in še večjim veseljem so premagali pomanjkanje gledališkega strokovnega znanja in dosegli uspeh, ki ga ljudje niso pričakovali.

Za mladinsko prvenstvo Slovenije v orodni telovadbi so bile izbirne tekme že po vseh okrožjih Slovenije. Fizkul-

Jugoslovanska udarna brigada v Češkoslovaški

Na povabilo Zveze češkoslovaške mladine je Centralni odbor Ljudske mladine Jugoslavije poslal na Češko mladinsko delovno brigado, ki sestoji iz samih udarnikov z Mladinske proge. 100 mladincev in mladičk iz vseh krajev Jugoslavije je odšlo v Češkoslovaško, da poglobijo bratstvo in enotnost med narodi Jugoslavije in Češkoslovaške in da pokažejo češkomu in slovaškemu ljudstvu delovni polet, ki preveva jugoslovanske narode, predvsem njihovo mladino.

Uroš Ambrožič, ki je tudi v mladinski udarni brigadi, piše v domovino, da jih je slovaško in češko ljudstvo

sprejelo tako pristrčno in s takim navdušenjem, kakršnega so bili vajeni samo v Jugoslaviji. Kjer koli hodijo, kadar si ogledujejo Prago, se vozijo z avtobusi, prisostvujejo gledališkimi predstavami, posebno pa pri njihovem delu na njivah sladkorne pese v Maleniščah, srečujejo iskrene in prijazne ljudi, ki z navdušenjem govorijo o novi Jugoslaviji in njeni mladini.

O delu mladinske udarne brigade Uroš Ambrožič ne piše veliko, saj zadostuje dejstvo, da brigada sestoji iz 100 udarnikov, ki so pripravljene pokazati bratski Češkoslovaški odraz dela v novi Jugoslaviji.

Pismo koroškega mladince z Mladinske proge

Objavljamo pismo koroškega rojaka, študenta Staneta Uršiča, ki ga je napisal kot član V. ljubljanske mladinske brigade ob svojem prihodu na Mladinsko progó.

»Na kamionih smo se v ponedeljek (8. julija 1946) po neverjetnih ovinkih in strminah pripeljali iz Bukinji v 12 kilometrov oddaljeni Kiseljak. Pokrajina spominja na Dolenjsko in nekoliko tudi na Podjuno s svojimi grički in z gorami v ozadju. Gozdovi se mejnjava s polji koruze in pšenice. Bosanci in Bosanke v svojih čistih, belih nošah nas ljubeznivo pozdravljajo. Že ko smo se bližali svojemu cilju, nas je zajelo splošno navdušenje, ki vlada tu. Vsepovsod kamioni polni mladine, ki prepeva. Prav sedaj prihajajo nove brigade. Okoli Bukinji nas je bilo blizu 3000 mladincev vseh narodnosti od Trsta do Makedonije.

Ko smo prispeli v svoje taborišče, 300 m od mineralnega vrelnca, se nam je odprl širok razgled ob novi progó prav do Banovičev. Veliki napis, ki ga bomo gradili, oziroma ki ga že gradimo, je komaj pet minut od naših sotorov. Naši sosede so na eni strani grški mladinci, na levi mladi študentje beogradske univerze, a proti vasi tržaška brigada. Včeraj so prišli, burno pozdravljeni, češkoslovaški bratje. Kiseljak je središče najboljših brigad: za trdno pričakujejo, da se bodo vr-

nili mi v Ljubljano vsaj kot pohvaljena brigada. Včeraj sva s tov. Bratužem iz Slovenskega Primorja postavila najvišjo normo: 250 samokolnic v šestih urah!

Vstajamo ob štirih, na delu smo od petih do enajstih. Spimo odlično. Dnevi so sicer precej vroči, a noči so hladne. Hrana je izdatna in zdrava, mnogo bolj sladka in mastna, kakor jo imamo doma. Kuha nam mama tovarišice študentke iz Ljubljane.

Navezali smo takoj trdne stike s sosedi. Grki so nas včeraj povabili na miting. Imajo sijajen pevski zbor. V petju tekmujejo že z njimi. Pokazali so nam svoje krasne narodne plesse. Plesali so v svojih starih nošah ob spremljavi dud. Mnogo je bilo smeha, ko smo jim ljubljanski študentje citirali odlomke iz »Ilijade« (starogrške junaške pesnitve), in ko se je izkazalo, da znamo bolje starogrško kakor oni sami. — Tržačani so razigrani, borbeni fantje. Pri nas pa prevladuje slovenska pesem. Danes smo imeli v grškem taborišču lepo gledališko predstavo beogradskega narodnega gledališča, Katajev »Rodni dom«. — Pri vseh prireditvah pride do pristrčnih in spontanih manifestacij bratstva in edinstva vseh narodov Balkana in delovnega ljudstva vsega sveta.

Titova domovina — ti si kakor zdravjel!

Sovjetska mladina na potovanju

Sonce zahaja za Volgo. Na vodi drgetajo prameni, ki imajo barvo malin. S parnikovega krova plava pogled čez velikanski tok in visoki breg s kadečimi se dimniki velikega mesta, ki se vse utaplja v zelenju. To je pradavni, v 11. stoletju ustanovljeni Jaroslavl, ob Volgi, ki je povezan z mnogimi slavnimi stranmi ruske zgodovine.

Parnik se bliža pristanu. Kupole cerkva jasno izstopajo iz soparice in v večerni luči se svetijo okna visokih hiš. Sijajen drevored lip se vleče ob bregu, ki postaja vse višji, čim bližje prihajamo.

Potniki splezajo po dolgih, ozkih lesenih stopnicah na breg. Med njimi vzbuja posebno pozornost skupina dečkov in deklic z nahrbtniki. Imajo vesele, ožgane obraze in močne noge. V mesto gredo v redni in se radovedno ozirajo na vse strani. Za njimi stopa učitelj.

Njihova pot ni dolga. Že stoji pred njimi ne posebno velika, trinadstropna hiša z napisom »Izletniški in turistični dom za otroke«. Poslopje ima prijazno, čisto, zeleno dvorišče z drevesjem in klopmi.

Stara postrežnica prijazno smehljaje se odpre vrata in hiti po ključih. Medtem se otroci igrajo z Miškom, dolgodelnim psičkom, ki prav zaupno maha z repom. Ne traja dolgo, ko se stara žena spet vrne s svojimi ključmi in odklene dve snažni sobi.

»Prosim, deklice sem, v to sobo in dečki tu zraven. Slecite se in umijte, potem pa se odpočijte. Zajtrk je ob osmih.« Stopiš v svetlo, čisto sobo in se sijajno počutiš. Stene so svetlomodre, tla so čisto poribana in postelje se svetijo v belih preoblekah. Kako prijetno je vse to po nemirni noči na parniku. Mali turisti hitro odvržejo svoje nahrbtnike in se prerivajo v kopalnico, da bi se umili.

V turističnem domu je veselo. Od raznega jutra do poznega večera. Mala skupina se pripravljala na odhod, šteje konzerve in polni male zabojčke z opremo. Preden gredo na pot, spregovorijo voditeljica doma še nekaj besed razigrani skupinici, pogleda, če so otroci vse vzeli s seboj in še vpraša, če res vsakdo ve za cilj izleta.

Deset let že obratuje dom za otroke — turiste v Jaroslavlju in že deset let ga vodi Marija Tihonovna Ivanova. Ta nadarjena vzgojiteljica, ki ima za seboj bogate šolske izkušnje, je prepričana, da lahko igra naravno nagajenje otrok do potovanja v vzgoji mladih rodov veliko pozitivno vlogo, če ga le pravilno vodimo. Izleti razširjajo obzorja otrok in jih navdušujejo za potovanja, ki krepijo rastoči organizem mladega rodu. Marija Tihonovna je takrat povedala svoje misli so delavcem Okrožnega šol. sveta, ki so jo tudi podprli. Tako je lahko organizirala Klub mladih turistov. Ta klub je imel velik uspeh in kmalu je iz njega nastal Dom za otroke — turiste, ki nudi mladim ljudem brezplačno hrano in brezplačno prenočišče.

Naloga doma so rasle iz leta v leto. Takšni domovi so nastali tudi v drugih mestih, v Ugljiču, Ribinsku, Rostovu in Perejaslavlju. Letošnje poletje je kakih 400 učencev obiskalo takšne domove na področju Jaroslavlja. Izleti in ekskurzije si postavljajo najrazličnejše naloge. Vedno pa imajo za cilj pouk geologije, rastlinstva, zemljepisja, zgodovine in slovstvene zgodovine. Pred vojno so organizirali celo potovanja na polotok Kola, na Ural, na polotok Krim in na Kavkaz. Zdaj so najbolj zanimiva potovanja v Moskvo, Leningrad, Arhangelsk, Gruzijo in v Ukrajino. Seveda smejo iti na daljša potovanja samo izkušeni mladi turisti. Začetniki se morajo iz prva že zadovoljiti, da spoznajo svojo domačo okolico, svoj okraj, kar pa za otroke ni nič manj zanimivo. Skupina, ki smo jo zgoraj omenili, je bila na krožnem potovanju, ki je vodilo skozi stara mesta in zgodovinsko zanimive kraje okolice Jaroslavlja.

Leta 1944 so se mladi turisti spravili na potovanje, da bi poiskali primerno kamenje, ki bi služilo za grad-

njo nove železnice. To nalogo so tudi uspešno rešili.

Dom obratuje poleti in tudi pozimi. Med zimskimi počitnicami in ob nedeljah in praznikih prirejajo izlete s smučmi in razne zimske igre.

Delo v domu je vsestransko in vsebinsko bogato. Vsak dan je treba odpraviti na stotine turistov. Iz dneva v dan prihajajo brzojavke, ki imajo vse isti naslov »Jaroslavl — poštni predal št. 63«. Marija Tihonovna se neumorno zanima za vse izlete in se veseli vsakega pisma in vsake brzojavke.

Omembe vredno je, da so vsi pomočniki Marije Tihonovne njeni nekdanji gojenci, ki so že od detinstva navdušeni za potovanje. Namestnika voditeljice doma V. Pelevin in L. Goloduhina sta prav tako nekdanja »mlada turista«, ki pa sta medtem že dovršila pedagoški inštitut. A. Pankraov, študent leningrajske univerze, je med vojno izgubil svojo družino. Lansko poletje je prišel k Mariji Tihonovni in dejal:

»Nimam nikogar več in zato prihajam k vam kakor k materi.«

»Prav imaš,« je dejala preprosto in iz srca Marija Tihonovna. »Boš pač

moj otrok, delo zate bomo že našli.«

In zdaj prihaja Pankratov vsako poletje v dom turistov. Tu ga sprejmejo prav tako pristrčno in prijazno, kakor bi ga sprejeli na domu staršev.

Na poštni predal št. 63 prihaja mnogo pisem. Poleg naivnih otroških pisem, ki v njih bodoči mladi turisti prosijo za pomoč, da bi uresničili svoje sanje, poleg vprašanj učiteljev o metodah pri delu ekskurzij, prihajajo tudi pisma, ki so polna hvale za voditelje turističnega doma.

»Ko sem v odmorih sedel pri tabo-riščnem ognju, sem lahko govoril svojim tovarišem o Krimu, ki sem ga prehodil kot mlad turist,« piše Boris Kornilov. »Potovanje in hribolazstvo sta me napravila odpornega, kar mi je zelo prav prišlo na pohodih v zadnjih letih.«

»Turistika mi je marsikaj dala,« piše Murašev. »Toda največ ji vendar dolgujem zaradi tega, da me je naučila ljubiti domovino.«

Ta pisma so za Marijo Tihonovno najlepše odklovanje in zahvala za njeno požrtvovalno delo, za njeno dejansko ljubezen do otrok in za njeno zvestobo turistiki. J. Dobrolenskaja

RENOV
TOMAZEK
Z RUT

pripoveduje

KAKO SEM SE CVRL V PEČICI

Tisto leto, ko sem se rodil, so starši podrli staro hišo in pozidali novo. Vendar je trajalo še nekaj let, preden je bilo vse urejeno, kajti ni bilo dovolj denarja, da bi končali vsa dela naenkrat. Treba je bilo s trdim delom spro- ti zaslužiti, da so lahko poklicali tega ali onega obrtnika, da je dokončal kakšno nujno delo.

Spominjam se, da me je vsako jesen hudo zeblo in da nisem mogel najti v hiši toplega kotička, kjer bi se pogrel, kadar sem bil pošteno premražen.

Tedaj sem bil star tri leta in pol in zunaj je bil siv jesenski dan. Padal je dež, pa je včasih potegnil ledeno mrzel veter, da je zazeblo v kosti. Pri nas so bili spet enkrat zidarji, prav nič pa se ne morem spomniti, kaj so prav za prav delali. Vem samo, da me je strahovito zeblo, da so bila povsod vrata odprta, v katero koli sobo sem prišel, in da je bilo povsod enako mraz.

Staršev tedaj ni bilo doma, pa tudi starejši bratje in sestre so delali na polju, tako da sem bil kar sam z zidarji. Nikomur se nisem mogel potožiti in nikjer pogreti.

Navsezadnje sem se zatekel v kuhinjo, kjer se je svetil čisto nov štedilnik. Ker so opoldne zadnjič kurili, je bilo pozno, popoldne tudi tu mraz. Prišel je mimo zidar, odprl pečico v štedilniku, potegnil iz nje posodo z mlekom, nato pa pustil vratca pečice odprta. Pristopil sem bliže in začutil, kako iz nje diha in vabi prijetna toplota. Pristavil sem stol, splezal nanj in se splazil v pečico.

Zunaj se je pričelo mračiti in v mali kuhinji je postalo kmalu čisto temno. Čeprav v pečici ni bilo ravno preveč udobno in sem se moral sključiti v dve gubi, mi je bilo vendar nebeško prijetno. Ves dan sem prezebal, sedaj pa sem le našel kotiček, kjer je bilo tako prijetno toplo, da bi človek na večno ostal sključen v pečici; samo da ne bi bilo treba več prezebiti. V trenutku sem pozabil na vse tegobe mrzlega dne, zasanjal o lepših krajih in presladko zadremal.

Prav nič nisem vedel, kdaj so se zaprla vratca pečice. Pozneje so mi povedali, da je starejša sestra prišla domov s polja, mimogrede zaprla vratca pečice, zakurila ogenj v štedilniku, nato pa odšla v hlev krmit živino.

Prebujenje iz sladkih sanj je bilo nadvse mučno. Ko me je začelo peči po golih kolnih in komolcih, je bila prva misel, da bi planil iz pečice. Toda vratca pečice so bila zapahnjena od zunaj. Začel sem jokati in vpiti na ves glas, toda nikogar ni bilo, ki bi me rešil iz mučnega položaja. Zunaj ni bilo slišati ne korakov, ne govorjenja. Kot nalašč ni bilo nobenega zidarja blizu.

Plošča v pečici se je vedno bolj razgrevala in bolečine na kolenih in komolcih so postajale vse bolj neznosne. Prestavljal sem noge in roke, pri tem pa obupno jokal. Navsezadnje mi je začel pojemati glas in mislil sem, da bom moral umreti. Tedaj pa sem zaslišal zunaj korake. Bil je neki zidar. Kolikor je bilo v meni še glasu in moči, sem začel klicati na pomoč, toda zidar si ni bil na jasnem, od kod prihajajo kliči. Poklical je druge in vsi so začeli iskati po hiši, nihče pa se ni spomnil, da bi pogledal v pečico. Šele ko je pritekla sestra iz hleva, se je spomnila, da bi znal tičati v pečici, in je sunkovito odprla vratca.

Od tega trenutka dalje se ničesar

GREH

Ivan Cankar:

Toplo je bilo, in sneg se je tajal na strehah; kapalo je dol, in kaplje so se lesketale v soncu. Po cestah so hodili lepo oblečeni mestni ljudje.

Mati je prišla prezgodaj pred šolo. Na velikem prostoru je bilo še vse mirno; okna visoke hiše so se bleščala, in časih se je začul glas učitelja, ki je govoril v šoli z rezkim in zvenečim glasom.

Od daleč je bila prišla mati; iz vasi je prišla, ki je bila dobre štiri ure od mesta. Njeni škornji — moški škornji, ki so segali do kolen — so bili vsi blatni; tudi krilo je bilo oškropljeno — široko kmetiško krilo z zelenimi rožami. V desnici je imela mati dežnik in veliko culo, ki je imela v nji srajce in par novih škornjev za Jožeta; v levici pa je držala velik robec in v vozlu je bila shranjena desetica, ki jo je bila prinesla za Jožeta.

Mati je bila trudna in lačna, kupila si ni zjutraj nič kruha, zato da je ostala desetica cela. Noge so jo bolele, in kašljala je; njen obraz je bil suh, globoke jame so bile v licih. Hodila je po trgu gor in dol in je gledala na okna, ki so se bleščala, kakor da bi bila pozlačena.

V šoli je zazvonilo; zvonilo je dolgo, in nato je nastal šum in ropot. Iz velikih vrat se je vsulo vse polno študentov; najprvo tisti mali iz nižjih razredov — kričali so in se podili po trgu, za njimi večji študenti — stopali so bolj resno in visoko.

In prišel je tudi Jože v gruči veselih tovarišev.

Ugledal je mater — zelenorožasto kmetiško krilo, visoke blatne škornje, rdečo jopo, na glavi pisano ruto, prevezano zadaj, in veliko culo in nerodni dežnik.

»Ali ni to tvoja mati?« ga je vprašal tovariš.

»To ni moja mati!« je ogvrnil Jože. Sram ga je bilo zelenorožastega kmetiškega krila, visokih škornjev, rdeče jope in rute in dežnika in velike cule; v tej veliki culi so bile njegove nove srajce, ki jih je šivala mati ponoči, in so kapale njene solze nanje.

Skril se je v gručo in je šel mimo. Mati pa je stala in je gledala s skrbnimi očmi. Kmalu je šum ponehal, samo po malo so prihajali študenti iz šole; potem je zazvonilo, in vse je bilo spet tiho.

Že se je mati napravila, da bi šla na stanovanje Jožetovo in da bi tam čakala nanj. Ko je storila nekaj korakov, se je spomnila, da se je morda zamudil kje v šoli, in se je vrnila in je čakala.

Noge so jo bolele; naslonila se je ob zid in je gledala gor na okna, ki so se bleščala v soncu; čakala je do poldne.

Opoldne je zazvonilo v šoli in tudi zunaj je zazvonilo; od vseh strani so se oglasili opoldanski zvonovi. Zašumelo veš, če si vse uganke pravilno rešila, je spet, in iz šole so se vsule goste gruče. Mati je prišla bliže, čisto blizu k velikim vratom in je iskala Jožeta. Ni ga bilo. Vse je zopet utihnilo; prihajali so samo še učitelji, bradati, resni in so se ozirali nanjo.

Zaskrbelo jo je v srcu; prestrašila se je in prišlo ji je na misel, da bi jo morda zelo bolan doma in da čaka nanjo, da kliče svojo mater. Hitela je na stanovanje in noge so se ji tresle.

Jože je bil doma; sedel je za mizo in je imel knjigo pred sabo. Ko je odprla duri, je takoj vstal in ji je prišel naproti.

»Kdaj pa si ti prišel?«

»Ob enajstih.«

»Kaj me nisi videl, ko sem te čakala?«

»Nisem vas videl!« je odvrnil Jože.

Popoldne sta šla po mestu, po lepi cesti; vse hiše na desni strani so se praznično svetile; svetle kaplje so padale od žleba in so tolkle veselo ob kameniti tlak. Jože je spremljal mater, ko se je vračala domov. Tiščal se je blizu k nji in jo je držal za roko. Pri sreču mu je bilo, da bi se skrtil in da bi zajokal na glas. Srečavali so ga tovariši, in tudi tisti tovariši ga je srečal, ki ga je bil vprašal pred šolo: »Ali ni to tvoja mati?« Jožeta ni bilo več sram — zaklical bi na glas: »Glejte, to je moja mati!«

Hodil je zraven matere, na njegovi duši pa je ležal greh in ga je tiščal k tlom, tako da so bile njegove noge trudne in težke. Hodil je zraven matere kakor Judež zraven Kristusa.

Zunaj mesta se je poslovila, in Jože se je bil namenil, da bo pokleknil in da bo skrtil glavo v njeno krilo: »Mati, zatajil sem vas!« — Toda ni pokleknil. Ko je bila mati že daleč, je zaklical za njo:

»Mati!«

Mati se je obrnila.

»Zbogom, mati!« je zaklical in tako sta se ločila. Od daleč je še videl, kako je hodila mati počasi po blatni cesti; njeno telo je bilo sključeno, kakor da bi nosila na ramah veliko breme.

Jože je šel domov in je sedel v kot na veliko culo, ki jo je bila prinesla mati, in je zakril obraz z rokami in je zajokal.

Greh je ležal na njegovi duši, in vse solze ga niso mogle izprati; zdrknile so ob njem kakor ob trdem kamnu...

Dolgo je od tega in greh leži na njegovi duši težak in velik kakor prvi dan, in tako je zdaj njegovo življenje vse polno žalosti in trpljenja.

več ne spominjam. Pozneje so mi povedali, da sem tisti hip, ko so me potegnili iz pečice, utihnil in izgubil zavest. Tudi zdravljenja se prav nič ne spominjam, samo na kolenih so ostale po hudih opeklinah bele maze, ki me bodo vse življenje opominjale, da pečica ni primeren kraj, kjer si človek lahko pogreje premrle ude.

Mislim pa, da mi je od takrat ostala nekakšna mržnja do jesenske megle in dežja z vetrom. Čeprav je jesen tako pestra v barvah in bogata v naravnih darovih, se je nikdar ne morem iskreno razveseliti. Vselej težko čakam prvih snežink, da pobelijo pokrajino, kajti prihajajo v jesenski mrak kakor tihi znanilnici zimskega veselja.

STRIC JOŽA SVOJIM PRIJATELJEM

Moji najmlajši prijatelji so prav v teh dneh pošiljali pisemca s svojimi gorečimi željami Miklavžu in njegovim pomočnikom. Marsikatero želje tudi letos ne bo mogoče izpolniti, ker so grdi in hudobni fašisti celo Miklavžu polomili in uničili njegove tovarne, kjer so se izdelovale vse najlepše stvari za naše male. Toda nekje na svetu je dežela, kjer so noč in dan na delu pridne roke, ki gradijo in ustvarjajo velike in lepe tovarne. Mogoče bo Miklavž že prihodnje leto lahko naročil v teh novih tovarnah vse tisto, kar si naši malčki najbolj goreče želijo, in tedaj se bodo lahko veselili prav tako kot nekoč njihovi starejši bratci in sestricice. Pač pa morajo ostati vse leto pridni, se naučiti vsaj dveh lepih slovenskih pesmic, da bodo znali Miklavža po slovensko pozdraviti, kadar bo spet prišel s svojimi darovi.

Stric Joža tudi misli na to, kako bodo njegovi mali in veliki prijatelji praznovali letošnji božič in s kakšnimi občutki bodo stopili v novo leto. V prvi vrsti naj velja naša najbolj topla in iskrena misel vsem tistim tovarišcam in tovarišem, ki bodo zaradi svoje poštene borbe za pravice in enakopravnost obhajali praznike v zaporih, kakor so jih v letih fašističnega nasilja leto za letom obhajali deset tisoči naših najboljših. Če se jih bomo spomnili z iskreno ljubeznijo, se ne bodo

čutili več osamljene in njihova vera v zmago pravice bo postala neomajna. Mi pa bomo stopali v novo leto s trdno zavestjo, da se je še vsako nasilje zlomilo in da tudi pri nas ne more trajati večno. Tudi v bodoče se ne bomo ustrašili žrtev, če jih bo terjala naša borba za pravice, kajti samo tako smemo upati, da bomo nekoč lahko ponosno stopili med svoje brate kot enaki med enake.

Julka Žele iz Doba pri Pliberku: Praviš, da si še tako majhna in da ne veš, če si vse uganke pravilno rešila, posebno tista s pikami je bila prehuda zate. Zato si zaenkrat še ne upaš več pisati stricu Jožu, ker ne veš, če te bo sprejel v krog svojih prijateljev. — Veš, moja mala Julka, napravila si več, kakor sama misliš. Napisala si tako pristrčno pisemce, da bi te stric Joža najrajši prav iskreno objel in poljubil na tvoje laske, pa čeprav bi bile malo zmršene od jesenskega vetra. Praviš, da si učenka tretjega razreda. Kar pohvaliti te moram, da znaš tako lepo in pravilno pisati. Če boš tudi nadalje tako pridna, mi lahko verjameš, da boš marsikaj dosegla. Vidiš, Julka, in ker si bila tako pridna, nisi bila samo sprejeta v krog prijateljev »Mlade Koroške«, ampak te je doletela tudi sreča, da boš prejela lepo mladinsko knjigo kot nagrado za rešene uganke. Prav toplo in pristrčno pozdravljena!

Prigode muca Godrnjuca

Prijatelji, oglejmo si zgornjo sliko in jo prav lepo opišite ter pošljite stricu Jožu. Najboljši opis slike bo objavljen in nagrajen. Zdaj pokažite, kaj znate!

Oton Župančič:

NAŠE LUČI

Odgovori, Ciciban:

kaj je naša prva luč?
Naša prva luč je sonce:
z zlato roko svet odgrinja,
zlatih ciljev nas spominja.

Sonce je zašlo za goro;
odgovori, Ciciban:
kaj je naša druga luč?

Naša druga luč je mesec:
daleč smo se zanočili,
v mesečini prav hodili.

Sonce je zašlo za goro,
mesec je odšel za soncem;
odgovori, Ciciban:
kaj je naša tretja luč?

Naša tretja luč je ogenj:
gospodarja, vso družino
zvalil v svojo je svetlino.

Sonce je zašlo za goro,
mesec je odšel za soncem,
oganj v hiši je ugasnil;
odgovori, Ciciban:
kaj nam je četrta luč?

Luč četrta je beseda:
jasna hodi med narodi,
dušo k duši tajno vodi.

Sonce je zašlo za goro,
mesec je odšel za soncem,
oganj v hiši je ugasnil,
sam ostal si brez besede;
odgovori, Ciciban:
kaj je naša zadnja luč?

Naša zadnja luč je duh:
vse je mračno, duh nam seva,
k Bogu pota razodeva.

letu, pridenejo v navadnih letih koncu dvanajstega meseca še 5, pri prestopnih letih pa 6 dni. Novo leto praznujejo 10. sept. po našem koledarju.

To vse vam je mogoče že znano. Gotovo pa ne poznate najkrajšega koledarja. Ta se je pisal samo 12 let, in sicer od 1793 do 1805 v času prve francoske republike. Ko je Francija postala cesarstvo, so zopet pisali in šteli po starem.

Za listce
glave

SKRIVALNICA »KOKOŠKA«

Poglejte to kokoško, kako išče zrna med rožicami. Če boste potipali pravi rožici in potem pravilno nadaljevali s sestavljanjem zgoraj in spodaj napisanih črk, boste dobili star rek, ki ga gotovo poznate tudi vi.

Mojca vas bo zanimala, pionirji?

»Dvorec pionirjev« v Leningradu lahko sprejme vsak dan nad 5000 pionirjev. Dvorec, ki ga sestavljajo štiri poslopja, je sezidan na razsežnem prostoru, ki ima lepe vrtove in nasade. V prvi zgradbi so prostori za kulturno in umetniško izpopolnjevanje pionirjev. Vsak si izbere tisto panogo, ki ga najbolj veseli. V teh sobah so klavirji, violine, harmonike itd. Poleg tega so v teh prostorih lepe glasbene dvorane, kjer pionirji prirejajo koncerte. V drugem nadstropju je lutkovno gledališče, lepe knjižnice, sobe za mlade slikarje in kiparje in sobe, kjer se pionirji učijo raznih narodnih in umetnih plesov. Pionirji iz tega dvorca so med vojno priredili okoli 2500 koncertov na sami fronti in še sedaj dobivajo pisma od hvaležnih vojakov.

Druga zgradba je tehnični oddelek. Tu si pionirji izpopolnjujejo svoje tehnično znanje. Tu so delavnice za letalske modele, delavnice za fotografije in filme, sobe, kjer se mladina seznanja z radiom, telegrafom in telefonom itd.

V tretji in četrti zgradbi so spalnice, dalje jedilnica, ki naenkrat lahko sprejme nekaj stotin otrok, in velika plesna dvorana z marmornatimi stebri in pozlačenimi lestenci, kjer prirejajo slavnostne proslave.

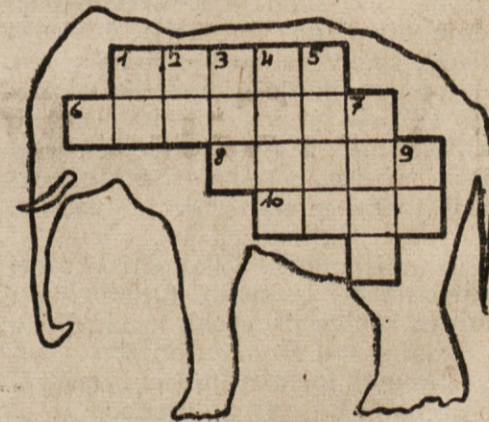
Še nekaj je posebnega na tem Dvorcu pionirjev. V dom ne more prihajati vsak pionir, ampak samo tisti, ki se res dobro učijo v šoli in se lepo obnašajo. Ker je dvorec tako lep in življenje v njem tako lepo urejeno, se vsi leningrajski pionirji pridno učijo, da lahko obiskujejo »Dvorec pionirjev«.

Ali veste, da razni deli sveta uporabljajo različne koledarje oziroma pišejo različne letnice? Najstarejši koledar je judovski, ki je za 3760 let starejši od našega »gregorijanskega«, kakor ga imenujemo. Abesinci imajo tudi svoje štetje, in sicer je njihov koledar za 284 let mlajši od našega. Pa še nekaj razlik obstoja med obema koledarjema: abesinski ima dvanajst mesecev, ki pa imajo vsi po 30 dni. Ker se tudi oni ravna po sončnem

KRIZANKA »SLON«

Vodoravno: 1. Domač ptič; 6. glavno mesto Koroške; 8. gozdna žival; 10. domače žensko ime.

Navpično: 1. G. e.; 2. pijača starih Slovanov; 3. ovčja mast; 4. domača žival; 5. koroška reka; 7. domače moško ime; 9. nikalnica.

REŠITVE UGANK IN KRIZANKE

Ker so ji naši pionirji pomagali, je Mojca zelo hitro pravilno sestavila besede in dobila tele stavke:

Mauka	lovi	miši
Pes	čuva	hišo
Dekla	molze	kravo
Hči	pomiva	posodo
Mizar	dela	stol
Kokoš	nese	jajca

Ker so vam pike delale posebne težave, se boter ugankar ni preveč hudoval, da je bilo tako malo pravih rešitev. Sedaj pa si dobro oglejte, katere pike manjkajo in če seštejete vodoravno ali navpično vse ostale pike, boste vedno dobili samo sodo število.

Vodoravno: 1. Laž; 3. kri; 5. gaz; 8. Vsi sveti; 5. b. t.; 10. al; 11. a. i.

Navpično: 1. Listi; 2. žge; 3. K. S.; 4. riba; 6. ata; 7. Zila.